

Utlåtande Rotel I (Dnr KS 2020/128)

Stockholms stad bör medverka till att en frivillig resursgrupp tillskapas i Stockholm och att den civila beredskapen stärks

Motion av Karin Wanngård (S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Karin Wanngård (S) har väckt en motion i fullmäktige. Motionären yrkar på att den centrala krisledningen behöver förbättras utifrån de lärdomar som kan dras av hanteringen av terrordådet på Drottninggatan. Motionens yrkanden lyder:

- Finansborgarrådet ges i uppdrag att återkommande initiera krisledningsövningar med krisledningsnämnden för att stärka stadens förmåga i händelse av kris.
- Kommunstyrelsen redovisar de insatser som redan vidtagits, samt de som planeras, för en bättre fungerande kriskommunikation.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att initiera insatser för att en frivillig resursgrupp tillskapas i Stockholm.

- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att återkomma med förslag till förstärkta investeringar i brandförsvaret och skyddsrum i enlighet med ovanstående.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, trafiknämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, Länsstyrelsen Stockholm, Polisregion Stockholm, Röda Korset, Storstockholms Brandförsvaret och Civilförsvarsförbundet.

Stockholms Stadshus AB avstår från att svara. Länsstyrelsen Stockholm, Röda Korset Storstockholms Brandförsvaret och Civilförsvarsförbundet har inte inkommit med svar. Stockholms Länsförbund För Krisberedskap har inkommit spontant med ett yttrande.

Stadsledningskontoret anser att ambitionerna med att stärka stadens krisledning är god. Det är däremot rimligt att frivilligresurser används vid rätt tillfälle utifrån förutsättningar och behov.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är positiva till återkommande krisledningsövningar. Man bör dra nytta av positiva och negativa erfarenheter inom organisationer som redan jobbar med frivilligresurser.

Socialnämnden delar intentionerna men menar att en fungerande krisledning ska vara uthållig och ha en god förmåga att hantera kriser.

Trafiknämnden menar att motionens intentioner är goda, men att det inte ingår i trafikkontorets uppdrag.

Bromma stadsdelsnämnd menar att arbetet för säkerhet och beredskap är av stor vikt.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd ser att staden har en god krisberedskap och goda erfarenheter från samverkan.

Kungsholmens stadsdelsnämnd menar att en etablerad samverkan är avgörande för att kunna ta hjälp på ett bra sätt vid kris.

Polisregion Stockholm menar att en strategi i linje med motionen måste vara väl genomtänkt och understryker att volontärer drivs av andra krafter än andra. Polisregion Stockholm påtalar att de gärna delar med sig av sina erfarenheter.

Stockholms Länsförbund För Krisberedskap påtalar sin 80-åriga erfarenhet av samarbete mellan civilsamhälle, myndigheter, kommuner och näringsliv. De belyser att kraften från civilsamhället inte ska underskattas.

Mina synpunkter

I grunden instämmer jag i motionärens omvärldsanalys av ökade risker och sårbarheter, och att detta ställer särskilda krav på offentlig förvaltning. Sedan drygt två decennier har städer, regioner och länder blivit mer beroende av varandra och därmed också mer sårbara. Inte minst har pågående Covid-19-pandemi tydliggjort detta och lärt oss att globala händelseförlopp kan ske med hög hastighet och ställer krav på god beredskap och samverkansförmåga mellan många olika typer av aktörer. Motionären hänvisar till lärdomar som dragits från terrorattentat på Drottninggatan. Jag instämmer i detta och vill också lägga till stadens hantering av Covid-19-pandemin. Under förra året och fortsatt har stadens krisledningsförmåga testats i skarpt läge och testat både stadens krisledning och civila beredskap. Under pandemins gång har nya rutiner och förhållningssätt prövats och omprövats, allteftersom kunskapsläget och direktiv har förändrats. Att förhålla sig flexibel och snabbfotad har visat sig vara en viktig förhållningspunkt.

Utöver detta menar jag att många av motionärens frågor i grunden besvaras genom stadens säkerhetsprogram, som fastställer att krishanteringen i stadens nämnder och bolagsstyrelser ska vara snabb, tillräcklig och uthållig när en oönskad händelse inträffar. När det är påkallat, som under Covid-19-pandemin, ska stadens centrala krisledning sammankallas. Motionärens önskan om att staden inför en stadsövergripande frivillig resursgrupp är en god tanke men, menar jag, riskerar att frångå den viktiga principen om att krisbehov på samma sätt som trygghets- och säkerhetsbehov, i första hand ska utgå från lokala analyser och förhållanden. Samtidigt är det, menar jag, nödvändigt att krisledningsnämnden genomför regelbundna övningar. Därför är det också fortsatt lämpligast att frivilliga initiativ bäst organiseras på lokal nivå, som i stadsdelsnämnderna. I dag finns det inget som hindrar detta. I frågan om skyddsrum är det i första hand något som följer ur statliga planeringsinriktningar, och något som staden kontinuerligt stämmer av i samråd med länsstyrelsen och expertmyndigheter som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Frivilligorganisationer kan vara en positiv kraft som bidrar med viktiga insatser vid kriser och andra extra ordinära händelser. Det viktiga är att man utifrån lokala förutsättningar samarbetar med organisationer som kan bidra i det aktuella området med sin expertis. Detta kan innefatta exempelvis en allvarlig händelse eller förmågan kring civilt försvar. Avslutningsvis har staden tillsatt ett sekretariat för att utvärdera hanteringen av Covid-19-pandemin. I det arbe-

tet räknar vi med att det framgår rekommendationer om hur stadens krisledningsförmåga kan utvecklas för framtiden.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog och Emilia Bjuggren (alla S) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföras

Vi välkomnar det stora stöd som motionens förslag får både från förvaltningar, myndigheter och frivilliga. Vi är övertygade om att en ökad beredskap går hand i hand med ett starkt medborgarengagemang och den kraft som finns i att många vill hjälpa till när samhället ställs inför en kris. Samtidigt kommer inte denna mobilisering ske av sig själv. Staden behöver stödja och bidra till utvecklandet av en struktur som är robust när krisen kommer.

Polismyndigheten beskriver sitt sätt att arbeta med volontärer och hur det stärker myndighetens arbete med att kunna genomföra uppgifter som ordinarie personal inte skulle kunna göra. Myndigheten beskriver också hur man kan använda en frivillig resursgrupp (FRG) till att hantera inflödet av spontanfrivilliga samt att en egen organisation också kan bidra till att volontärerna har den kompetens och de motiv till att bidra som är önskvärt.

Det kanske viktigaste medskicket som polisen skickar med i sitt remissvar är att ideellt engagemang lever av lust och dör av plikt. Och att det därför är centralt att offentlig verksamhet har en genomtänkt och förankrad strategi kring hur man rekryterar, bemöter, handleder, vidareutbildar och följer upp sin volontärverksamhet.

Flera stadsdelsnämnder ser ett behov av utökat samarbete med civilsamhället, pekar på de insatser som redan sker avseende såväl samverkan med frivilligorganisationer som med religiösa samfund och betonar de möjligheter som finns med en förstärkt samverkan.

Vi delar dessa uppfattningar och vill därför att staden tar initiativ. Att som Finansborgarrådet peka på andra (i detta fall sina lokala representanter i stadsdelsnämnderna) och hävda att de kan göra något och att det "finns inget som hindrar dem" är inte starkt nog. Vi delar uppfattningen att mycket av samarbetet med civilsamhället kommer ske lokalt och att det är viktigt att stadsdelarna ges mandat att göra detta. På samma sätt är

det dock viktigt att det också finns förutsättningar, strategier och en central samverkan med de viktigare aktörerna.

Staden bör därför ta initiativ och exempelvis stödja de stadsdelsnämnder som vill stärka sitt samarbete med civilsamhället, bland annat genom etablerandet av frivilliga resursgrupper.

När det gäller investeringar i skyddsrum och brandförsvar konstaterar vi att det finns behov av en handlingsplan för upprustning av skyddsrum och brandstationer. Det är sant att fastighetsnämnden, efter att motionen skrivits, fått anslag för att kunna rusta några av de brandstationer som haft störst behov av upprustning. Lika sant är att det finns ett antal stationer som behöver rustas kommande år utan att det finns beslut om finansiering. Samma sak gäller för skyddsrummen. Vi anser att det inte är gott nog och att staden bör arbeta strukturerat med denna samhällsviktiga infrastruktur.

Slutligen när det gäller motionens krav på insatser för en bättre fungerande kris-kommunikation välkomnar vi att stadsledningskontoret hävdar att det är ett ”fokusområde för det utvecklingsarbete som pågår”. Det är dock angeläget att det går från generella ambitioner till konkreta åtgärder för att staden ska vara redo när nästa kritiska situation uppstår. Här saknar vi framförallt en tydlig strategi för hur lokala verksamheter kan vara en viktig kanal för medborgarinformation. Vi saknar också, även i denna del, tydliga ställningstaganden och åtgärder för att mobilisera det civila samhället.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 23 juni 2021

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Hans Altsjö

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Emilia Bjuggren (alla S) med hänvisning till Socialdemokraternas reservation i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av Torun Boucher och Rashid Mohammed (båda V) enligt följande.

Motionen lyfter flera viktiga frågor rörande beredskap som idag saknar reell finansiering. Vi vill se att staden centralt stöttar stadsdelsnämnderna i sitt lokala arbete med frivilliga resursgrupper och med civilsamhället i stort. Genom att staden tar fram en stadsövergripande strategi och samordnar det lokala arbetet kan många vinster göras, bland annat att goda exempel sprids och att nya samverkansformer kan etableras. Staden kan bistå med stöd kring frågor om rekrytering, bemötande och utbildning av volontärer som vill engagera sig lokalt.

Ersätтарыtrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Karin Wanngård (S) har väckt en motion i fullmäktig. Motionen beskriver en utveckling med ökade risker och hot i samhället, och vikten av att stockholmarna ska kunna känna sig trygga. För att hantera denna utmaning framför motionen i huvudsak att den centrala krisledningen behöver förbättras utifrån de lärdomar som kan dras av hanteringen av terrordådet på Drottninggatan. I en utvärdering som gjordes av en extern konsultfirma avseende hanteringen av terrordådet identifierades förbättringsområden inom stadens kriskommunikation, samordning och samarbeten med andra myndigheter och organisationer, och behovet av återkommande krisledningsövningar.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB:s) utvärdering av händelsen drog också slutsatsen att myndigheternas kriskommunikation behöver förbättras, men även samordningen av frivilliga. I motionen nämns vidare att fastighetsnämnden uppmärksammat behov av reinvesteringar vid flera brandstationer och skyddsrum.

Motionens yrkanden lyder:

- Finansborgarrådet ges i uppdrag att återkommande initiera krisledningsövningar med krisledningsnämnden för att stärka stadens förmåga i händelse av kris.
- Kommunstyrelsen redovisar de insatser som redan vidtagits, samt de som planeras, för en bättre fungerande kriskommunikation.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att initiera insatser för att en frivillig resursgrupp tillskapas i Stockholm.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att återkomma med förslag till förstärkta investeringar i brandförsvar och skyddsrum i enlighet med ovanstående.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, trafiknämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Stock-

holms Stadshus AB, Länsstyrelsen Stockholm, Polisregion Stockholm, Röda Korset, Storstockholms Brandförsvaret och Civilförsvärsförbundet.

Stockholms Stadshus AB avstår från att svara. Länsstyrelsen Stockholm, Röda Korset Storstockholms Brandförsvaret och Civilförsvärsförbundet har inte inkommit med svar. Stockholms Länsförbund För Krisberedskap har inkommit spontant med ett yttrande.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 4 juni 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att motionens ambition att stärka stadens krisledning är god. Läget i omvärlden förändras ständigt och detta innebär nya utmaningar och säkerhetsrisker för Stockholm. Inte minst Covid-19-pandemin sätter krishanteringens överst på agendan i alla kommuner och regioner. Enligt stadens säkerhetsprogram ska stadens krishantering vara snabb, tillräcklig och uthållig när en oönskad händelse inträffar. Detta är ett ansvar som sträcker sig över samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Situationer som bedöms kräva centrala prioriteringar av resurser och en central inriktning ska samordnas av stadens centrala krisledning(CKL).

Stockholms stad är en lärande organisation och den samlade krishanteringsförmågan stärks kontinuerligt utifrån den gällande lagstiftningen, omvärldsutvecklingen, samverkan med andra aktörer, kunskapshöjande insatser samt övningar och utvärderingar av specifika händelser. Där har bland annat utvärderingen av stadens hantering av terrorrådet på Drottninggatan varit av stor nytta och där kommer den planerade utvärderingen av stadens hantering av Covid-19-pandemin kunna bidra till fortsatt utveckling.

Den pågående pandemin har på olika sätt testat stadens krishanteringsförmåga och uthållighet och staden har löpande förstärkt eller förändrat arbetssätt och rutiner i syfte att möta utmaningarna. Inte minst har stadens kriskommunikation och samordningen med andra myndigheter och organisationer prövats och utvecklats. CKL har vid ärendets framskrivning varit aktiverad i drygt tre och en halv månad.

Avseende tillskapandet av en frivillig resursgrupp anser stadsledningskontoret att det är viktigt att rätt frivilligresurser används vid rätt tillfälle utifrån förutsättningar och behov. På en stadsövergripande nivå har staden för närvarande inte något samarbete med frivilliga resursgrupper (FRG). Samverkan med civilsamhälle och olika frivilligresurser bör ske utifrån lokala förutsättningar och behov i respektive stadsdelsnämnd. Stadsledningskontoret ser t.ex. inga hinder för att det startas FRG-samarbeten på stadsdelsnivå om det finns behov av detta. Inom ramen för Länsstyrelsens arbete med krisberedskap och civilt försvar finns även möjlighet till samverkan med och nyttjande av olika frivilligorganisationer som Stockholms stad kan ta del av vid behov. Vi-

dare arbetar Stockholms stad tillsammans med länet och den nationella nivån med planeringen för återupptagen förmåga kring civilt försvar och där är samverkan med frivilligorganisationer en viktig del.

Ett av det civila försvarets fundament utgörs av befolkningskyddet, där tillgång till funktionella skyddsrum är en viktig del. För att utveckla, anpassa och modernisera det befintliga beståndet av skyddsrum krävs tydliga planeringsinriktningar från staten och att dessa kompletteras med en statlig finansiering. Detsamma gäller även utbyggnad av nya skyddsrum. Inom stadens utvecklingsarbete inom det civila försvaret finns skyddsrumsfrågan med som ett del-område. Staden har löpande dialog med Länsstyrelsen som samordnar återuppbyggnaden av det civila försvaret i länet, inom sin roll som högsta civila totalförsvarsmyndighet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 maj 2020 följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Felix Antman Debels (S), *bilaga 1*.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 20 april 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Miljöförvaltningen ställer sig i princip positiv till förslaget om återkommande krisledningsövningar. I syfte att optimera övningsresultaten för staden som helhet – samt att åstadkomma en resurseffektiv process – bör erfarenheter från mer lokala krisledningsövningar på förvaltningar, stadsdelsnämnder och bolag samordnas med stadens övningar på central nivå.

Förvaltningen stödjer ett utökat samarbete med organisationer från civilsamhället. Mot bakgrund av den rådande situationen med en pågående pandemi är det dock viktigt att säkerställa att berörda myndigheter och organisationer – i första hand *Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap* samt *Civilförsvarsförbundet* – har kapacitet och resurser att finansiera och utbilda de frivilliga som anmäler intresse av att göra en samhällsinsats. Inför en eventuell etablering av en frivillig resursgrupp i Stockholm bör man också dra lärdom av de både positiva och negativa erfarenheter som finns i de organisationer som redan arbetar med FRG som ett stöd vid kriser.

De ekonomiska påfrestningar som den pågående pandemin sannolikt kommer innebära för staden bör beaktas i samband med eventuella beslut om upprustning av brandförsvarets stationer samt reinvesteringar i stadens skyddsrum.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 16 juni 2020 följande.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen på remiss av motion (S) om att staden bör medverka till att en frivillig resursgrupp tillskapas och att den civila beredskapen stärks.

Reservation anfördes av Alexandra Mattson Åkerström m.fl. (V) och Karin Gustavsson m.fl. (S), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Anna Rantala Bonnier (Fi), *bilaga 1*.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 3 juni 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar intentionerna i motionen att det är nödvändigt att staden har en god krisberedskap och har heller inget att erinra mot att frivilliga resursgrupper etableras. Staden har under många år arbetat med att bygga upp en organisation kring säkerhet och trygghet, med utgångspunkt i stadsledningskontorets arbete och riktlinjer kring detta.

Respektive förvaltning har ett ansvar att ha en fungerande krisledning som är uthållig och har en god förmåga att hantera kriser. En del i detta är att regelbundet genomföra krisledningsövningar. Något som i dagsläget görs regelbundet årsvis. En del i säkerhetsarbetet är att regelbundet genomföra risk och sårbarhetsanalyser på förvaltningsnivå som belyser risker i förvaltningens åtaganden samt att redovisa åtgärder för att minimera dessa. En annan del är väsentlighets- och riskanalyser där väsentliga processer inom förvaltningen genomlysts och åtgärder presenteras för att minimera riskerna. Till detta kommer också aktiviteter såsom Styrel (prioritering av elförsörjning) och beredskapsplaner till exempel för skyfall och värmeböljor. Kan staden dessutom knyta till sig och organisera frivilliga resursgrupper ökar förmågan att hantera oönskade händelser och kriser. Frivilligorganisationer kan vara en positiv kraft som ofta gör viktiga insatser vid kriser och andra extraordinära händelser. Som exempel kan nämnas att Röda Korset redan idag har ett statligt uppdrag kring detta.

Stadsledningskontorets kommunikationsenhet stöder stadens krishantering och när stadens centrala krisledning är aktiverad bemannas en kommunikationsfunktion med uppdrag att identifiera kommunikationsbehov, målgruppsanpassa och sprida information till medarbetare, allmänhet och medier via de stadsövergripande kanalerna. Kommunikatör i beredskap (KiB) är ett stöd till stadsledningskontoret i första hand och verkar i nära samarbete med Tjänsteperson i beredskap (TiB). Funktionen har ansvar för att samordna kommunikationsarbetet och mediekontakterna inom staden och för samordning med externa aktörer och andra förvaltningar och bolag i staden. Det innebär också ett ansvar för omvärldsbevakning och analys av traditionella samt sociala mediers rapportering. I den situation som nu råder har stadens och förvaltningens krisberedskap med gott resultat aktiverats.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 28 maj 2020 följande.

Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Jan Valeskog (S), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 april 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Trafikkontoret anser att motionens ambition att stärka stadens centrala krisledning är god. Läget i omvärlden förändras ständigt och med en snabb teknisk utveckling innebär detta nya utmaningar och säkerhetsrisker för Stockholm. Det ställer höga krav på staden att kunna möta de hot som uppkommer, både i det löpande förebyggande arbetet och vid krishantering.

Stockholms stad har ett övergripande mål för det samlade trygghets- och säkerhetsarbetet, som är att Stockholm ska vara en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i. Inom trafikkontorets uppdrag ingår ansvar över ett antal trygghets- och säkerhetsfrågor som bidrar till att uppnå detta mål, exempelvis vad gäller förebyggande trygghetsåtgärder som farthinder och pollare. Sedan terrordådet på Drottninggatan har trafikkontoret i samråd med polisen genomfört en rad åtgärder för att minska stadens sårbarhet för liknande fordonsattacker. Vidare har trafikkontoret ansvar för drygt 40 mil långa ledningstunnlar som rymmer kritiska delar av regionala och nationella system, som har stor betydelse för samhällets funktion i fred, kris och krig. Kontoret är även ansvarigt för samordningen av stadens skyfallshantering, vilket kräver både ett förebyggande åtgärdsarbete och ett krishanteringsperspektiv.

För att hantera liknande hot och risker kopplade till den egna verksamheten arbetar trafikkontoret i enlighet med Stockholms stads säkerhetsprogram, som anger inriktningen för stadens säkerhetsarbete. Det innebär bland annat att kontoret har upprättat en krisledningsplan, riktlinjer för säkerhetsskydd av ledningstunnlar samt genomfört löpande allmänna risk- och sårbarhetsanalyser för att säkerställa en god beredskap.

Kontoret ställer sig bakom motionärens intention att stärka stadens krisledningsförmåga, men eftersom de yrkanden som framförs i motionen inte ryms inom trafikkontorets rådighet eller ansvarsområden anser kontoret att dessa lämpligen bör bemötas av de i huvudsak berörda verksamheterna.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 16 juni 2020 följande.

Nämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Johan Heinonen (S), *bilaga 1*.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 maj 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen kan i detta svar endast redogöra för de verksamheter som omfattas av stadsdelsnämndens uppdrag. Förvaltningen instämmer med motionären om att stadens arbete för säkerhet och beredskap är av stor vikt. Vidare instämmer förvaltningen med motionären om att det är viktigt med övningar och utbildningar på alla nivåer i stadens krisarbete, på så sätt kan exempelvis medvetenheten om risker och handlingskraft öka. Förvaltningen vill även lyfta vikten av ett funktionshinderperspektiv vid krisledningsarbetet och föreslagna initierade övningar.

Förvaltningsledningen har i närtid innan pandemin bröt ut fått ökade kunskaper om totalförsvaret och kommunens delansvar gällande civilt försvar samt ökat medvetenheten om de risker vi lever med genom en introducerande utbildning och en fördjupad utbildning anordnad av staden i samarbete med Försvarshögskolan.

Förvaltningen ser, liksom motionären, att det finns utmaningar med att nå ut med kriskommunikation samt säkerställande av att korrekt information når ut till berörda. Förvaltningen delar uppfattningen att den civila beredskapen behöver stärkas i händelse av att ytterligare kriser inträffar. Att inrätta en frivillig resursgrupp kan vara ett sätt att stärka den civila beredskapen. Förvaltningen har sedan tidigare en krisresursgrupp men ser i och med pandemin behov av att stärka arbetet med det frivilliga engagemanget och att ytterligare utveckla samarbeten med civilsamhället.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 16 juni 2020 följande.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Eva Fagerhem (S), *bilaga 1*.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 maj 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen ser att staden har en god krisberedskap och har goda erfarenheter av att samverka med stadens krisorganisation. Förvaltningens uppfattning är att det är av vikt att staden har en stark och väl fungerande krisledning med god kommunikation och som ständigt utvecklas genom exempelvis krisledningsövningar.

Förvaltningen bedömer att FRG skulle kunna bidra till en stärkt krisberedskap och ökad förmåga för staden att hantera olika former av kris och katastrof. Om FRG ska initieras och organiseras av Stockholms stad så behöver staden ges resurser och möjlighet att utforma och hålla en sådan grupp aktuell på ett väl fungerande och tillfredsställande sätt. Gruppen behöver byggas upp utifrån adekvat kompetens och tydliga riktlinjer där gruppens funktion fastställs och utformas.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 16 juni 2020 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som sitt svar på remissen.

Reservation anfördes av Johanna Carlsson (S), *bilaga 1*.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 maj 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Civilsamhället – frivilliga och frivilligorganisationer – utgör en viktig del av krisberedskapen och det civila försvaret. När kriser och större olyckor inträffar kan det visa sig att ordinarie planerade resurser inte räcker till.

Inom många frivilligorganisationer som Röda Korset, Rädda barnen m.fl. finns en gedigen erfarenhet från stora katastrofer. Dessa organisationer har ofta sin tyngdpunkt i det praktiska hjälparbetet och deras erfarenheter kan komma till god hjälp också vid händelser på lokal nivå. Frivilligorganisationer har ofta en god erfarenhet av att ta i anspråk spontanfrivilliga.

Även trossamfunden fyller en viktig funktion i samband med kriser och oönskade händelser. Med uttrycket trossamfund avses främst de kristna samfunden och de islamiska och judiska församlingarna. Trossamfunden har stor erfarenhet av att möta människor i kris och har speciell kompetens när det gäller själavård, frivilligt socialt arbete och medmänskligt stöd.

Under den pågående corona-pandemin har MSB tillsammans med SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) gjort överenskommelser med organisationer i civilsamhället om att stödja kommuner att hjälpa personer över 70 år eller andra riskgrupper. MSB har tecknat överenskommelse med Civilförsvarsförbundet om samordningsansvar för befintliga frivilliga resursgrupper. För de kommuner som inte har frivilliga resursgrupper har MSB och SKR bett Svenska Röda Korset, Svenska Kyrkan, Riksidrottsförbundet, Rädda Barnen och Sveriges Stadsmissioner att ingå en avsiktsförklaring om samverkan. Avsiktsförklaringen innebär en trygg lösning under en begränsad tid som snabbt kan komma på plats.

Staden har i likhet med övriga kommuner ett lagreglerat geografiskt områdesansvar som täcker stadens geografiska område. Det geografiska områdesansvaret innebär ett ansvar att i samband med kris och andra oönskade händelser samordna alla relevanta aktörer som exempelvis myndigheter, näringsliv och frivilligorganisationer. I Stockholms stad har varje stadsdelsnämnd det geografiska områdesansvaret inom respektive nämndområde. Stockholm är i många aspekter ett komplext geografiskt område. Det geografiska områdesansvaret kan vara kommunalt och regionalt, ibland även nationellt, på samma gång. Därför har Stockholmsregionens aktörer, som har en roll i en samhällsstörning, kommit överens om att samverka mellan aktörerna i huvudsak sker inom ramen för det regionala forumet *Samverkan Stockholmsregionen (SSR)* oavsett i vilken kommun eller typ av verksamhet störningen inträffar.

På Kungsholmen utgör trygghets- och säkerhetsrådet ett strukturerat forum för samverkan med frivilligorganisationer. I trygghets- och säkerhetsrådet ingår representanter för bland annat Svenska Kyrkan och Stadsmissionen. Röda Korset har deltagit vid möte med rådet men har inte ordinarie representation. På lokal nivå deltar stadsdelsförvaltningen även i de regelbundna samverkansträffar som Västermalms församling anordnar och där bland andra lokalt verksamma frivilligorganisationer medverkar.

En etablerad samverkan med frivilligorganisationer är avgörande för att på ett bra sätt kunna ta hjälp av frivilliga i krissituationer. Samverkansformerna behöver ständigt utvecklas. Stadens samverkan med frivilligorganisationer inom ramen för det geografiska områdesansvaret kan förtydligas för att säkerställa långsiktighet och kontinuitet. Den avsiktsförklaring som MSB och SKR har bett Svenska Röda Korset, Svenska Kyrkan, Riksidrottsförbundet, Rädda Barnen och Sveriges Stadsmissioner att ingå kan vara en utgångspunkt.

Polisregion Stockholm

Polisregion Stockholms yttrande daterat den 15 juni 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Detta svar fokuserar huvudsakligen på tillskapande av frivillig resursgrupp (FRG) utifrån erfarenheter av Polisens införande av volontärer. Ansvariga för krisberedskap i Polisregion Stockholm har haft möjlighet att komplettera detta svar och har inget ytterligare att tillföra.

Volontärer har engagerats inom polisen Stockholm i drygt 15 år. De är både en metod och en resurs som fortfarande har stor utvecklingspotential. Polisens volontärer är bedömda och godkända samt lojala ambassadörer för myndigheten. Urvalet och rekryteringsprocessen bidrar till förtroende internt och gör att de används mer intimt i polisverksamhet än vad som är lämpligt i samverkan med andra frivilliga utanför myndigheten som t ex Missing people.

Volontärerna bidrar till

- Förtroendeskapande – en volontär kan stanna kvar på platsen, ta sig tid att förklara och agera medmänskligt på ett sätt som en myndighetsutövande polis inte alltid har möjlighet till eller bör göra

- Folkbildning – volontärerna bidrar till en nyanserad bild av hur och varför polisen agerar som den gör, t ex vid allmänna sammankomster

- Synlighet och trygghetsskapande – de gula västarna fungerar avskräckande på kriminella och signalerar att polisen finns i närheten samtidigt som de också signalerar att ansvarstagande vuxna befinner sig på platser som kan upplevas som otrygga

Flera av våra volontärer har ett stort samhällsintresse och skulle sannolikt vara intresserade av att engagera sig även i en FRG om möjlighet finns.

Det finns en stor vilja att hjälpa till och få vara till nytta speciellt i kriser. Det märker vi bland våra volontärer både vid händelser som dådet på Drottning-gatan och nu under pågående pandemi. Genom t ex trygghetsvandringar med tillhörande informationsspridning kan vi få både volontärer och allmänhet att känna sammanhang och trygghet.

Det är av stor vikt att det finns en genomtänkt strategi för att hantera och kommunicera med spontanfrivilliga på plats när en händelse inträffar. Annars är risken stor att de avvisas på ett sätt som upplevs otacksamt och som i förlängningen kan påverka den enskildes uppfattning om offentlig verksamhet negativt. Ett sätt att förebygga detta är att uppmana intresserade att organisera sig i t ex en FRG. Det kommer dock inte att hindra att en del spontanfrivilliga samlas vid en händelse ändå. Dock kan man ju i så fall använda en FRG till att hantera inflödet av spontanfrivilliga. Precis som motionären skriver säkerställer den egna organiseringen också att volontärerna har den kompetens och de motiv till att bidra som är önskvärt.

Slutligen är det viktigt att påminna sig om att volontärer drivs av helt andra drivkrafter än anställda. Ideellt engagemang lever av lust och dör av plikt. För en framgångsrik, hållbar och entusiasmerande frivilligverksamhet är det därför väsentligt att offentlig verksamhet har en genomtänkt och förankrad strategi kring hur man rekryterar, bemöter, handleder, vidareutbildar och följer upp sin volontärverksamhet. Polisen i Stockholm har lång erfarenhet av att använda volontärer och kanalisera deras engagemang. Vi delar gärna med oss av vår erfarenhet kring implementeringsarbete avseende frivilliga resurspersoner.

Stockholms Länsförbund För Krisberedskap

Stockholms Länsförbund För Krisberedskaps yttrande daterat den 7 juli 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Detta svar är ett öppet svar som fokuserar huvudsakligen på tillskapande av frivillig resursgrupp (FRG) utifrån långvarigt engagemang av Stockholms Länsförbund För Krisberedskap - SLFK:s 80-åriga lärdomar över tid som förbund med medlemmar av olika civilförsvarsförbund, myndigheter, kommuner, näringsliv inom våra medlemsorganisationer över tid.

FRG är både en möjlighet för kommuner att tillföra framförallt resurser, kunskap och utbildning och engagemang till medborgare inom civilt försvar och förståelse stöd vid olika samhällskriser och inte minst för kopplingen av sin roll inom totalförsvaret. Eftersom kommuner har en stor variation av förståelse för ansvaret av sin roll och ansvar för sina medborgares liv och hälsa finner vi att FRG har en stor utvecklingspotential för lokal robusthet.

SLFK anser att det finns mer behov av upplysnings -och nätverkande för att driva på utvecklingen av civilt frivillig engagemang i ett totalförsvarsperspektiv där alla intressenter måste bjudas in till kommunkonferenser och andra forum där vi ser att FRG kan fylla en funktion med sina frivilliga resurser. Dock med insikten att det är kommunerna som beslutar om att använda sig av FRG som en resurs i sin kommun.

Flera av våra medlemmasorganisationer har medlemmar som har ett stort samhällsintresse och är intresserade av att engagera sig även i FRG om möjlighet skapas utifrån ett kommunalt perspektiv eftersom man är benägen att vilja stödja sin egen kommun i krisberedskap.

Sverige är ett land som har byggt upp och förlitat sig på frivillige engagemang på alla tänkbara arenor och i alla samhällsskikt, ett slags frivilligt ansvar för samhället och sina medmänniskor i det lilla och det stora. Denna kraft är därför viktig att ta vara på För en framgångsrik, hållbar och entusiasmerande frivilligverksamhet men också väsentligt att offentlig verksamhet har en genomtänkt och sammanbunden strategi kring hur man rekryterar, bemöter, handleder, vidareutbildar och följer upp sitt frivilliga samhällsengagemang.

Reservationer m.m.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation anfördes av Felix Antman Debels (S) enligt följande.

Föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen, samt anförda därutöver följande.

Covid-19 har visat vikten av att stadens säkerhet och beredskap stärks och utvecklas för att kunna möta utmaningar, kriser och hot mot Stockholm.

Det kommer en tid när stadens hantering av pandemin kommer att utvärderas och slutsatser kommer att dras. Vi kan redan nu konstatera hur viktigt det är att staden arbetar för att ha en fungerande infrastruktur för säkerhet och skydd i händelse av krig och kriser. Skyddsrum och brandstationer är i stort behov av upprustning och det är viktigt att investeringar görs för att stockholmarna ska kunna ges det bästa skyddet.

Utöver att krisledningsövningar hålls för krisledningsnämnden är det viktigt att finansborgarrådet säkerställer att gemensamma övningar mellan fler förvaltningar, stadsdelsnämnder och bolag hålls. På så sätt kan stadens beredskap förbättras och erfarenheter kan tas tillvara.

Det är beklagligt att Stockholm inte har en frivillig resursgrupp (FRG). Ett samarbete med civilsamhället stärker stadens krisarbete och beredskap. Samverkan med civilsamhället är så pass viktig att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tecknade avsiktsförklaring i mars med fler samhällsorganisationer för att avlasta kommunernas hemtjänst och omsorgsverksamhet. Vi ser att FRG hade kunnat och fortfarande kan avlasta kommunens verksamheter under den rådande coronakrisen. Vi är övertygade om att det bästa sättet att ta sig an utmaningar är att göra det tillsammans – staden, civilsamhället och näringsliv. Staden bör därför skyndsamt skapa förutsättningar för att en frivillig resursgrupp kan bildas.

Socialnämnden

Reservation anfördes av Alexandra Mattson Åkerström m.fl. (V) och Karin Gustafsson m.fl. (S) enligt följande.

1. Motion om att Stockholms stad bör medverka till att en frivillig resursgrupp tillskapas i Stockholm och att den civila beredskapen stärks av Karin Wanngård (S) bifalles.
2. Därutöver anfördes följande

Covid-19 har visat vikten av att stadens säkerhet och beredskap stärks och utvecklas för att kunna möta utmaningar, kriser och hot mot Stockholm. Det kommer en tid när stadens hantering av pandemin kommer att utvärderas och slutsatser kommer att dras. Vi kan redan nu konstatera hur viktigt det är att staden arbetar för att ha en fungerande infrastruktur för säkerhet och skydd i händelse av krig och kriser. Skyddsrum och brandstationer är i stort behov av upprustning och det är viktigt att investeringar görs för att stockholmarna ska kunna ges det bästa skyddet.

Utöver att krisledningsövningar hålls för krisledningsnämnden är det viktigt att finansborgarrådet säkerställer att gemensamma övningar mellan fler förvaltningar, stadsdelsnämnder och bolag hålls. På så sätt kan stadens beredskap förbättras och erfarenheter kan tas tillvara.

Det är beklagligt att Stockholm inte har en frivillig resursgrupp (FRG). Ett samarbete med civilsamhället stärker stadens krisarbete och beredskap. Samverkan med civilsamhället är så pass viktig att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tecknade avsiktsförklaring i mars med fler samhällsorganisationer för att avlasta kommunernas hemtjänst och omsorgsverksamhet. Vi ser att FRG hade kunnat och fortfarande kan avlasta kommunens verksamheter under den rådande coronakrisen. Vi är övertygade om att det bästa sättet att ta sig an utmaningar är att göra det tillsammans - staden, civilsamhället och näringslivet. Staden bör därför skyndsamt skapa förutsättningar för att en frivillig resursgrupp kan bildas. Stadens beredskap behöver ständigt utvecklas för att möta plötsliga krissituationer. Motionen lyfter fram fyra konkreta förslag för hur staden kan stärka sin kris- och säkerhetsberedskap. Förslag som alla partier förhoppningsvis kan enas om.

Ersätтарыttrande gjordes av Anna Rantala Bonnier (Fi) som instämmer i förslag till beslut och reservation från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Trafiknämnden

Reservation anfördes av Jan Valeskog (S) enligt följande.

Föreslår att nämnden tillstyrker motionen och anför därutöver följande

Covid-19 har visat vikten av att stadens säkerhet och beredskap stärks och utvecklas för att kunna möta utmaningar, kriser och hot mot Stockholm.

Det kommer en tid när stadens hantering av pandemin kommer att utvärderas och slutsatser kommer att dras. Vi kan redan nu konstatera hur viktigt det är att staden arbetar för att ha en fungerande infrastruktur för säkerhet och skydd i händelse av krig och kriser. Skyddsrum och brandstationer är i stort behov av upprustning och det är viktigt att investeringar görs för att stockholmarna ska kunna ges det bästa skyddet.

Utöver att krisledningsövningar hålls för krisledningsnämnden är det viktigt att finansborgarrådet säkerställer att gemensamma övningar mellan fler förvaltningar, stadsdelsnämnder och bolag hålls. På så sätt kan stadens beredskap förbättras och erfarenheter kan tas tillvara.

Det är beklagligt att Stockholm inte har en frivillig resursgrupp (FRG). Ett samarbete med civilsamhället stärker stadens krisarbete och beredskap. Samverkan med civilsamhället är så pass viktig att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tecknade avsiktsförklaring i mars med fler samhällsorganisationer för att avlasta kommunernas hemtjänst och omsorgsverksamhet. Vi ser att FRG hade kunnat och fortfarande kan avlasta kommunens verksamheter under den rådande coronakrisen. Vi är övertygade om att det bästa sättet att ta sig an utmaningar är att göra det tillsammans – staden, civilsamhället och näringsliv. Staden bör därför skyndsamt skapa förutsättningar för att en frivillig resursgrupp kan bildas.

Stadens beredskap behöver ständigt utvecklas för att möta plötsliga krissituationer. Motionen lyfter fram fyra konkreta förslag för hur staden kan stärka sin kris- och säkerhetsberedskap. Förslag som alla partier förhoppningsvis kan enas om.

Bromma stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Johan Heinonen (S) enligt följande.

Motion om att Stockholms stad bör medverka till att en frivillig resursgrupp tillskapas i Stockholm och att den civila beredskapen stärks av Karin Wanngård (S) tillstyrks. Därutöver anføres följande:

Covid-19 har visat vikten av att stadens säkerhet och beredskap stärks och utvecklas för att kunna möta utmaningar, kriser och hot mot Stockholm.

Det kommer en tid när stadens hantering av pandemin kommer att utvärderas och slutsatser kommer att dras. Vi kan redan nu konstatera hur viktigt det är att staden arbetar för att ha en fungerande infrastruktur för säkerhet och skydd i händelse av krig och kriser. Skyddsrum och brandstationer är i stort behov av upprustning och det är viktigt att investeringar görs för att stockholmarna ska kunna ges det bästa skyddet.

Utöver att krisledningsövningar hålls för krisledningsnämnden är det viktigt att finansborgarrådet säkerställer att gemensamma övningar mellan fler förvaltningar, stadsdelsnämnder och bolag hålls. På så sätt kan stadens beredskap förbättras och erfarenheter kan tas tillvara.

Det är beklagligt att Stockholm inte har en frivillig resursgrupp (FRG). Ett samarbete med civilsamhället stärker stadens krisarbete och beredskap. Samverkan med civilsamhället är så pass viktig att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tecknade avsiktsförklaring i mars med fler samhällsorganisationer för att avlasta kommunernas hemtjänst och omsorgsverksamhet. Vi ser att FRG hade kunnat och fortfarande kan avlasta kommunens verksamheter under den rådande coronakrisen. Vi är övertygade om att det bästa sättet att ta sig an utmaningar är att göra det tillsammans - staden, civilsamhället och näringsliv. Staden bör därför skyndsamt skapa förutsättningar för att en frivillig resursgrupp kan bildas.

Stadens beredskap behöver ständigt utvecklas för att möta plötsliga krissituationer. Motionen lyfter fram fyra konkreta förslag för hur staden kan stärka sin kris- och säkerhetsberedskap. Förslag som alla partier förhoppningsvis kan enas om.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Eva Fagerhem (S) enligt följande.

Stadsdelsnämnden föreslås besluta att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen att därutöver besluta att införa FRG grupper på lokal nivå dvs inom stadsdelsförvaltningsområden samt att därutöver anföras följande:

I tjänsteutlåtande skriver förvaltningen följande:

Förvaltningen bedömer att FRG skulle kunna bidra till en stärkt krisberedskap och ökad förmåga för staden att hantera olika former av kris och katastrof. Om FRG ska initieras och organiseras av Stockholms stad så behöver staden ges resurser och möjlighet att utforma och hålla en sådan grupp aktuell på ett väl fungerande och tillfredsställande sätt. Gruppen behöver byggas upp utifrån adekvat kompetens och tydliga riktlinjer där gruppens funktion fastställs och utformas.

Att genomföra organisation inom staden med FRG grupper är oerhört viktigt, men i och med att staden har stadsdelsnämnder är det viktigt att denna organisationsdel i staden även omfattas av FRG. Verksamheter och befolkningstal i stadens stadsdelsorganisation är i de flesta områden större än många städer och kommuner i Sverige.

I mer än hälften av Sveriges kommuner finns frivilliga resursgrupper i samarbete med Civilförsvarsförbundet. Grundtanken är att utbildade frivilliga ska bidra med kunskaper vid samhällskriser. I Lag 2006:544, om kommuners och landsting (numera regioner) åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap definieras en extraordinär händelse så här: *Med extraordinär händelse avses i denna lag en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting.*

I krishantering definieras tre områden

Det svenska krishanteringssystemet har tre grundprinciper. Ansvarsprincipen, likhetsprincipen och närhetsprincipen. 1. Ansvarsprincipen Den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha det också under en krissituation. 2. Likhetsprincipen Under en kris ska verksamheten fungera på liknande sätt som vid normala förhållanden

3. Närhetsprincipen Med närhetsprincipen menas att en kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga. Ser man på de tre principer som ovan definieras handlar det om samhällsverksamheter som i stort ligger inom en stadsdelsförvaltnings kompetensområde.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Johanna Karlsson (S) enligt följande.

1. att motionen om att Stockholms stad bör medverka till att en frivillig resursgrupp tillskapas i Stockholm och att den civila beredskapen stärks av Karin Wanngård (S) bifalles.
2. att därutöver anföras

Covid-19 har visat vikten av att stadens säkerhet och beredskap stärks och utvecklas för att kunna möta utmaningar, kriser och hot mot Stockholm.

Det kommer en tid när stadens hantering av pandemin kommer att utvärderas och slutsatser kommer att dras. Vi kan redan nu konstatera hur viktigt det är att staden arbetar för att ha en fungerande infrastruktur för säkerhet och skydd i händelse av krig och kriser. Skyddsrum och brandstationer är i stort behov av upprustning och det är viktigt att investeringar görs för att stockholmarna ska kunna ges det bästa skyddet.

Utöver att krisledningsövningar hålls för krisledningsnämnden är det viktigt att finansborgarrådet säkerställer att gemensamma övningar mellan fler förvaltningar, stadsdelsnämnder och bolag hålls. På så sätt kan stadens beredskap förbättras och erfarenheter kan tas tillvara.

Det är beklagligt att Stockholm inte har en frivillig resursgrupp (FRG). Ett samarbete med civilsamhället stärker stadens krisarbete och beredskap. Samverkan med civilsamhället är så pass viktig att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tecknade avsiktsförklaring i mars med fler samhällsorganisationer för att avlasta kommunernas hemtjänst och omsorgsverksamhet. Vi ser att FRG hade kunnat och fortfarande kan avlasta kommunens verksamheter under den rådande coronakrisen. Vi är övertygade om att det bästa sättet att ta sig an utmaningar är att göra det tillsammans - staden, civilsamhället och näringsliv. Staden bör därför skyndsamt skapa förutsättningar för att en frivillig resursgrupp kan bildas. Stadens beredskap behöver ständigt utvecklas för att möta plötsliga krissituationer. Motionen lyfter fram fyra konkreta förslag för hur staden kan stärka sin kris- och säkerhetsberedskap. Förslag som alla partier förhoppningsvis kan enas om.